

Sygn. akt III AUa 1006/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz
Sędziowie:	SA Krystyna Smaga SA Elżbieta Czaja (spr.)
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2016 r. w Lublinie

sprawy M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek apelacji M. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 3 sierpnia 2015 r. sygn. akt VIII U 701/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od M. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Elżbieta Czaja Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Krystyna Smaga

Sygn. akt III AUa 1006/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 02.04.2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że M. P. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od dnia 14.11.2014 r.

W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, iż w związku ze zgłoszonym roszczeniem o wypłatę zasiłku chorobowego od dnia 18.02.2015 r. i następnie zasiłku macierzyńskiego wdrożył z urzędu postępowanie wyjaśniające, w wyniku którego, ustalono, że dokumenty złożone przez M. P.: wpis do(...), faktury potwierdzające zakup towaru, faktury za usługi pośrednictwa sprzedaży allegro i za usługi biura rachunkowego oraz ewidencja sprzedaży za styczeń – luty, a także księga przychodów i rozchodów za grudzień 2014 r. i styczeń - luty 2015 r. nie potwierdzają faktu wykonywania tej działalności rozumianej jako uczestniczenie, w sposób stały i zorganizowany, w obrocie prawnym, bowiem w ocenie organu rentowego miały one służyć jedynie do skonstruowania okoliczności pozorujących prowadzenie działalności gospodarczej, celem uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, co stanowi obejście przepisów prawa i nie jest podstawą do objęcia ubezpieczeniami społecznymi.

M. P.wniosła odwołanie od przedmiotowej decyzji, w którym wskazała, iż już w okresie wrzesień-października 2014 r. rozpoczęła przygotowania do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług kurierskich na rzecz (...), której warunkiem była rejestracja działalności gospodarczej, co zostało przez nią dokonane w dniu 14.11 2014 r., jednakże wobec braku możliwości uzyskania leasingu na samochód dostawczy, nie zatrudniła kierowcy, w związku z czym jej rozmowy z firmą (...) odnośnie współpracy zostały zawieszony. Wnioskodawczyni podniosła, iż w tym czasie dokonywała także, w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, sprzedaży odzieży na rzecz osób fizycznych i za pośrednictwem portalu allegro i chociaż uzyskiwane ze sprzedaży tej dochody były bardzo niskie, to jednakże przez cały czas towar był przez nią kupowany i sprzedawany. Wskazała, że terminowo opłacała składki ZUS, po urodzeniu dziecka nie zawiesiła działalności gospodarczej, zaś w dniu 28.04.2015 r. podpisała umowę o współpracy w (...) oraz umowę leasingu samochodu, co wskazuje, iż rejestracja działalności nie była działaniem pozornym i fikcyjnym.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych w L. wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 3 sierpnia 2015 roku Sąd okręgowy w Lublinie zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że M. P.jako osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym i wypadkowym od dnia 16 kwietnia 2015 roku (pkt I) zaś w punkcie II oddalił odwołanie w pozostałej części.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

M. P.jest mężatką, mąż jej R. P.prowadzi własną działalność gospodarczą w Wielkiej Brytanii w zakresie pośrednictwa w sprzedaży biomasy z Ukrainy. Wnioskodawczyni zatrudniona była w sklepie ogrodniczym teściów, a następnie przez okres 2 lat – w firmie męża, po 2012 r. zarejestrowana była jako osoba bezrobotna. Będąc już w ciąży, w dniu 14.11.2014 r. dokonała wpisu w (...) swojej firmy Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe (...), działającej pod adresem ul. (...) ul. (...) (...) K., wskazując jako przeważający rodzaj działalności gospodarczej wg (...): pozostałą działalność pocztową i kurierską (53.20. Z) oraz jako wykonywaną działalność : pozostałą działalność pocztową i kurierską (53.20. Z), sprzedaż hurtową odzieży i obuwia (46.42.Z), a także działalność oznaczoną kodami: 46.72.Z (sprzedaż hurtowa metali i rud metali), 46.73.Z (sprzedaż hurtowa drewna, materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego), 46.76.Z (sprzedaż hurtowa pozostałych półproduktów), 47.91.Z (sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet), 49.41.Z (transport drogowy towarów), 49.42.Z (działalność usługowa związana z przeprowadzkami), 52.10.B (magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów).

M. P.uprzednio nie prowadziła działalności gospodarczej, nie ma także doświadczenia w działalności w branży kurierskiej. W dniu 14.11.2014 r. otrzymała z firmy (...) wykaz dokumentów niezbędnych do nawiązania współpracy. W dniu 17.11.2014 r. zawarła umowę z (...) w K., Oddział we W. na prowadzenie obsługi finansowo – księgowej, zobowiązując się do uiszczania wynagrodzenia za świadczone na jej rzecz usługi w wysokości 22 zł netto miesięcznie.

W okresie od listopada 2014 r. do kwietnia 2015 r. M. P.nie dysponowała samochodem dostawczym umożliwiającym świadczenie usług kurierskich, nie zatrudniała także kierowcy. W grudniu 2014 r. zakupiła od osoby sprzedającej hurtowo odzież używaną wór odzieży używanej w ilości 15 kg za kwotę 645,75 zł. Po zakupie odzież ta wystawiana była za pośrednictwem portalu aukcyjnego Allegro i w ten sposób sprzedane zostały 2 sztuki odzieży za łączną kwotę

37,50 zł. Wnioskodawczyni uiszczała na rzecz Grupy (...) sp. z oo w P. kwotę 29,25 zł tytułem prowizji za pośrednictwo sprzedaży za grudzień 2014 r. Poza portalem allegro nie dokonywała ogłoszeń o sprzedaży odzieży, nie wystawiała odzieży do sprzedaży na innych platformach internetowych, odzież tę sprzedawała swoim znajomym u siebie w domu. W dniu 23.12.2014 r. M. P. zakupiła części i podzespoły komputerowe za łączną kwotę 689,21 zł. W dniu 22.02.2015 r. M. P. urodziła dziecko i od dnia 22.02.2015 r. do 22.02.2016 r. zgłosiła roszczenie o wypłatę zasiłku macierzyńskiego. W dniu 16.04.2015 r. M. P. zawarła – na okres jednego miesiąca - umowę leasingu samochodu dostawczego F. (...) uiszczając kwotę 5.000 zł tytułem kaucji stanowiącą jednocześnie zaliczkę na poczet ceny zakupu. Umowa ta została następnie przedłużona na dalszy miesiąc.

W dniu 18.05.2015 r. pomiędzy M. P. – Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe (...) a (...) Polska sp z oo w W. zawarta została umowa o świadczenie usług odbioru i dostarczania przesyłek. Po podpisaniu umowy z (...), od czerwca 2015 r. M. P. zatrudniła kierowcę.

Sąd wskazał, że wobec zakwestionowania w decyzji faktu rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej przez M. P. z uwagi że w ocenie organu rentowego złożone dokumenty nie potwierdzały, iż działalność ta jest faktycznie przez nią prowadzona w sposób zorganizowany i ciągły, obowiązek udowodnienia przedmiotowej okoliczności, a mianowicie, iż działalność ta nie tylko została formalnie zarejestrowana, ale także faktycznie prowadzona już od dnia 14.11.2014 r. obciążał w niniejszej sprawie M. P. odwołującą się od wydanej przez organ rentowy decyzji.

W ocenie Sądu wnioskodawczyni obowiązkowi temu nie sprostała. Sąd podniósł, że oprócz dokumentów: wpisu do (...), faktury potwierdzające zakup towaru – odzieży używanej, faktury za usługi pośrednictwa sprzedaży allegro i za usługi biura rachunkowego oraz ewidencji sprzedaży za styczeń – luty, a także księga przychodów i rozchodów za grudzień 2014 r. i styczeń - luty 2015 r., a więc dokumentów złożonych już na etapie postępowania przez ZUS O/L., wnioskodawczyni przedstawiła jedynie potwierdzenie zawarcia 2 transakcji sprzedaży pojedynczych sztuk odzieży na portalu allegro oraz umowę dotyczącą leasingu samochodu dostawczego i umowy o współpracy z firmą (...) sp. z oo w W., przy czym zdarzenia udokumentowane przez w/w ostatnie dokumenty miały miejsce dopiero w kwietniu i maju 2015 r., a więc bez mała pół roku po dacie formalnej rejestracji działalności gospodarczej, której - jak wskazywała tak wnioskodawczyni jak i świadek R. P. - głównym przedmiotem miało być świadczenie usług kurierskich. Sąd wskazał, że także zeznania świadka R. P., jak i samej M. P., w ocenie Sądu, nie mogą stanowić podstawy do ustalenia, iż M. P. pozarolniczą działalność gospodarczą faktycznie wykonywała już od dnia jej formalnej rejestracji. Jak wynika z zeznań świadka działalność ta założona została niejako na potrzeby współpracy z firmą kurierską(...), przy czym, co było bezsporne w niniejszej sprawie, w okresie od listopada 2014 r. do kwietnia 2015 r. M. P. nie dysponowała środkami umożliwiającymi jej wykonywanie - samochodem dostawczym, nie zatrudniała także kierowcy, co więcej, jak zeznała sama M. P., w tym okresie - poza uzyskaniem z (...) wykazu dokumentów niezbędnych do zawarcia umowy - w zakresie działalności kurierskiej „nie działo się nic bowiem umowa leasingu samochodu umożliwiającego wykonywanie jakichkolwiek usług kurierskich czy transportowych (wskazanych przy rejestracji działalności gospodarczej jako „pozostała wykonywana działalność gospodarcza – symbole (...) 49.41.Z (transport drogowy towarów), 49.42.Z (działalność usługowa związana z przeprowadzkami) zawarta została dopiero w dniu 16.04.2015 r., po tej dacie także zawarta została umowa z(...)i zatrudniony kierowca. Z kolei, okoliczność dokonywania przez M. P., w ramach działalności gospodarczej sprzedaży odzieży także nie została przez nią udowodniona w sposób pozwalający na uznanie, iż stanowiło to prowadzenie działalności gospodarczej. Na tę okoliczność - oprócz potwierdzenia dwóch transakcji z allegro i własnych zeznań co do sprzedaży tej odzieży wśród znajomych, M. P. nie przedstawiła żadnych innych – weryfikowalnych na etapie postępowania sądowego dowodów, bowiem nawet mąż wnioskodawczyni - wskazał, iż poza usługami kurierskimi nie interesował się działalnością żony, nie wie, czy odzież sprzedawana była tylko w internecie, nie wie jak przedstawiała się ta sprzedaż, jakiego rodzaju odzieży ona dotyczyła, nie wie także (pomimo pozostawania w ustroju małżeńskiej wspólności ustawowej) czy żona uzyskiwała dochód z tej sprzedaży ani w jakim rozmiarze, co w świetle zasad doświadczenia życiowego nie pozwala na przyjęcie, iż sprzedaż ta dokonywana była w sposób zorganizowany, ciągły oraz w celu zarobkowym. Stanowisko to znajduje pośrednie potwierdzenie także w zeznaniach samej M. P., w których wskazała ona, iż pomimo, że na allegro odzież sprzedawała się słabo (sprzedane 2 sztuki odzieży), to nie wystawiała jej na innych platformach internetowych, nie

zamieszczała nigdzie ogłoszeń o sprzedaży w celu dotarcia do klientów spoza kręgu znajomych, co wskazuje iż przez samą wnioskodawczynię sfera ta traktowana była w sposób marginalny, abstrahując w tym miejscu od okoliczności, iż jak wynika z faktury zakupu 15 kg odzieży wystawionej w dniu 11.12.2014 r., sprzedaż tę rozpoczęła dopiero po dniu w grudniu 2014 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007r., nr 11, poz. 74 ze zm.) obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osoby z nimi współpracujące. Natomiast art. 12 ust. 1 w/w ustawy stanowi, że obowiązkowemu ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu.

Z kolei, w myśl art. 13 pkt. 4 przedmiotowej ustawy obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

Sąd podkreślił, że przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu wiążą z faktycznym prowadzeniem (wykonywaniem) pozarolniczej działalności gospodarczej, nie zaś jedynie formalną rejestracją działalności gospodarczej. Jak podkreśla się w judykaturze sama rejestracja działalności gospodarczej nie przesądza o jej faktycznym prowadzeniu - a więc spełnieniu przesłanki do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym emerytalnym, rentowym i wypadkowym, wpis ten prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672), działalność gospodarcza to zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Jak przyjmuje się w doktrynie, działalność gospodarcza to aktywność - uczestnictwo w obrocie gospodarczym - definiowana przez cechy takie jak profesjonalność, samodzielność, cel zarobkowy oraz podporządkowanie regułom opłacalności i zysku (lub zasadzie racjonalnego gospodarowania), trwałość prowadzenia oraz wykonywanie w sposób zorganizowany. Właściwości cechujące działalność gospodarczą, które powinny występować łącznie to działanie stałe, nieamatorskie i nieokazjonalne, z elementem organizacji, planowania i zawodowości rozumianej jako fachowość, znajomość rzeczy oraz specjalizacja (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie o sygn. akt III CZP 40/91, OSNC 1992/2/17, lex numer 3682, tak również "Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz", red. B. Gudowska, J. Strusińska-Żukowska, C.H. Beck, Warszawa 2011/.

Sąd wskazał, iż wykonywanie (prowadzenie) działalności pozarolniczej (gospodarczej) w rozumieniu art. 13 pkt. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych), zaś przy ocenie, czy zostały podjęte czynności zmierzające bezpośrednio do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej (czynności przygotowawcze stanowiące już o wykonywaniu tej działalności) winny zostać uwzględnione wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar (wola) osoby prowadzącej działalność gospodarczą /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005 r. w sprawie o sygn. akt I UK 80/05, OSNP 2006/19-20/309, lex numer 195796/.

Przenosząc powyższe rozważania w realia niniejszej sprawy Sąd uznał, że wnioskodawczyni, legitymująca się wpisem do ewidencji działalności gospodarczej od dnia 14.11.2014 r. nie wykazała, iż działalność ta, faktycznie została przez nią podjęta i prowadzona już od dnia jej rejestracji.

Z materiału dowodowego sprawy wynika bowiem, iż M. P. dopiero od dnia 16.04.2015r. podjęła szereg realnych kroków zmierzających do świadczenia usług kurierskich na rzecz formy (...) sp. z (...) w W., dopiero bowiem od tej daty dysponowała samochodem dostawczym, co stanowiło nie tylko podstawowy warunek współpracy z w/ w kontrahentem, ale w ogóle umożliwiało wykonywanie jakiegokolwiek działalności związanej z przewozem czy to przesyłek czy innych towarów, po dacie tej dopiero zawarta została umowa o współpracy z (...) oraz zatrudniony został przez nią kierowca. Innymi słowy, data rejestracji przez M. P. działalności gospodarczej w zakresie wskazanym jako przeważający rodzaj działalności - usługi kurierskie, w realiach niniejszej sprawy w żaden sposób nie może być uznana za datę faktycznego jej rozpoczęcia, w dacie tej bowiem nie miała ona w ogóle środków technicznych (samochodu i kierowcy) umożliwiających jej wykonywanie czy to we współpracy z formą (...) czy też inną świadcząca usługi kurierskie czy też nawet w innym zakresie, z nader szeroko określonych w dokumencie rejestracyjnym obejmującym wszakże również - jak wynika z kodów (...) sprzedaż hurtową metali i rud metali, sprzedaż hurtową drewna, materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego, sprzedaż hurtową pozostałych półproduktów, transport drogowy towarów, działalność usługową związaną z przeprowadzkami czy magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów. Z kolei, w ocenie Sądu, sam fakt zawarcia 2 transakcji na portalu aukcyjnym allegro, przy braku innych czynności zmierzających do intensyfikacji sprzedaży, takich jak chociażby poszukiwanie innych kanałów sprzedaży internetowej, czy nawet, przy przyjęciu za wiarygodne w tej części zeznań wnioskodawczyni co do sprzedaży odzieży poza internetem, ograniczenie kręgu potencjalnych klientów jedynie do znajomych, nie pozwala na przyjęcie, iż w tym zakresie było to uczestniczenie w obrocie prawnym w sposób zorganizowany, ciągły i w celach zarobkowych, abstrahując w tym miejscu od okoliczności, iż w jak wynika z wpisu w (...) M. P. zarejestrowała swoją działalność w zakresie sprzedaży poza internetem jedynie co do sprzedaży hurtowej odzieży i obuwia (46.42.Z k.), taką zaś niewątpliwie nie była okazjonalna sprzedaż odzieży prowadzona - jak wskazała M. P. - we własnym domu odwiedzającym ją znajomym czy sąsiadkom.

Sąd podkreślił, że działalność gospodarcza rozumiana jako profesjonalne uczestnictwo w obrocie gospodarczym to działalność definiowana także poprzez jej zarobkowy cel - podporządkowanie regułom opłacalności i zysku lub zasadzie racjonalnego gospodarowania - dążenie do uzyskania stanu, w którym zakładane przychody z prowadzonej działalności wyższe będą niż związane z działalnością tą koszty.

Innymi słowy rozpoczęcie działalności gospodarczej powinno być działaniem konsekwentnym i przemyślanym pod względem organizacyjnym, technicznym, ekonomicznym, finansowym, marketingowym, handlowym, z generalnym celem prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego, jakim jest nastawienie na wynik sprzedaży, dążenie do wzrostu sprzedaży towarów i usług, rozwoju firmy, rozszerzenia działalności.

Tym samym, biorąc pod uwagę brak zaplecza technicznego mogącego umożliwić wykonywanie działalności kurierskiej i znikomy rozmiar dokonywanej przez wnioskodawczynię sprzedaży, przy jednoczesnym braku podejmowanych przez nią czynności mających zapewnić jej dotarcie do szerszego kręgu potencjalnych klientów, w relacji do kosztów związanych z zarejestrowaniem działalności gospodarczej i zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego z zadeklarowaną podstawą wymiaru składki (listopad 2014 r. - 5.306,89 zł, grudzień 2014 r. 9.365,00 zł, styczeń 2015 r. - 9.897,50 zł i luty 2015 r. - 6.009,33 zł), zasadne jest przyjęcie, iż podejmowanie przez wnioskodawczynię czynności do dnia 16.04.2015 r. nie miały na celu faktycznego prowadzenia profesjonalnej działalności gospodarczej nastawionej na maksymalizację przychodów, a jedynie skonstruowanie okoliczności w celu uzyskania możliwie wysokiego świadczenia z ubezpieczenia społecznego.

Sąd zaznaczył, że jakkolwiek rozpoczęcie wykonywania działalności gospodarczej w każdym wypadku wiąże się z gospodarczym ryzykiem nie uzyskania zadowalających przychodów czy wręcz, zwłaszcza w początkowym okresie poniesienia straty, to jednakże w świetle zasad doświadczenia życiowego, w okolicznościach wynikających z materiału dowodowego niniejszej sprawy, nie sposób nawet hipotetycznie zakładać, iż w okresie faktycznego braku możliwości wykonywania usług kurierskich (brak samochodu, brak kierowcy, brak umowy z (...)) dokonywana przez nią sprzedaż odzieży mogła by przynieść przychód przynajmniej zbliżony do generowanych kosztów, w szczególności w sytuacji nie podejmowania przez M. P. - okoliczności bowiem takich w niniejszej sprawie wnioskodawczyni nie wykazała -

żadnych działań mających na celu rozwinięcie tego sektora swojej działalności, co wskazuje, iż tym okresie czynności związane ze sprzedażą odzieży miały na celu jedynie stworzenie okoliczności uzasadniających objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym. Odmiennie natomiast ocenić należy sytuację M. P. po dacie 16.04.2015 r. – dacie zawarcia umowy leasingu samochodu dostawczego, bowiem po tej dacie podejmowane przez nią działania miały charakter czynności przygotowawczych realnie zmierzających do faktycznego wykonywania działalności gospodarczej zgodnej z wpisem do (...) działalności kurierskiej.

Z uwagi na powyższe, wobec nie wykazania przez wnioskodawczynię, iż w okresie od dnia 14.11.2014 r. (data rejestracji działalności gospodarczej) do dnia 16.04.2015 r. (data zawarcia umowy leasingu samochodu dostawczego) podjęła i faktycznie prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, zasadne jest ustalenie, iż podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu (takich bowiem dotyczyła zaskarżona decyzja) dopiero od dnia 16.04.2015 r. a więc od dnia podjęcia czynności przygotowawczych wskazujących na zamiar faktycznego wykonywania usług kurierskich.

W konsekwencji zasadna jest zmiana zaskarżonej decyzji ZUS O/L. poprzez ustalenie, iż M. P., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu do dnia 16.04.2015 r., w pozostałej zaś części, obejmującej stwierdzone w/w decyzją wyłączenie z ubezpieczeń społecznych od dnia 14.11.2014 r. do 15.04.2015 r. odwołanie jako nieuzasadnione podlega oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze oraz na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Od tego wyroku apelację złożyła wnioskodawczyni zaskarżając wyrok częściowo - w punkcie II podnosząc, że wyrok jest niesprawiedliwy i krzywdzący, a Sąd korzystne okoliczności dla niej zinterpretował na jej niekorzyść lub pominął.

Skarżąca wnosiła o zmianę wyroku w zakresie uwzględnienia, że M. P. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym i wypadkowym od dnia 14 listopada 2014 roku.

Pełnomocnik organy rentowego wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył :

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie przedstawiając logiczną argumentację prawną. Ustalenia sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy należycie wyjaśnił sprawę, a przeprowadzona ocena dowodów jest prawidłowa. Apelacja nie wykazuje uchybień w rozumowaniu Sądu, które podważałyby prawidłowość dokonanej oceny.

W pierwszej kolejności przypomnienia wymaga, iż zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1 ustawy systemowej). Na podstawie art. 13 pkt 4 ustawy obowiązek ubezpieczenia powstaje z dniem rozpoczęcia działalności rodzącej obowiązek ubezpieczenia do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

Art 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.), definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną

w sposób zorganizowany i ciągły. Z rozpoczęciem działalności gospodarczej łączy się również obowiązek wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Wpis ma jednak charakter deklaratoryjny, i nie kreuje bytu prawnego przedsiębiorcy. Określenie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności gospodarczej wpisywanej do ewidencji powoduje powstanie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność gospodarcza została podjęta, które to domniemanie może być obalone, co oznacza, że okres prowadzenia działalności gospodarczej wynikającej z wpisu do ewidencji może być korygowany, stosownie do ustaleń faktycznych i wyników postępowania dowodowego w konkretnej sprawie

Ubezpieczenie z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej powstaje z mocy prawa, o obowiązku ubezpieczenia przesądzają przepisy prawa, a nie wola ubezpieczonego lub organu rentowego a obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika przy tym z faktycznego prowadzenia tej działalności.

W wyroku z dnia 25 listopada 2005 r. (I UK 80/05, OSNAPiUS 2006, nr 19-20, poz. 309) Sąd Najwyższy wskazał, że w przepisie art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych chodzi o faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej, w tym gospodarczej, co oznacza, iż wykonywanie tejże działalności, to rzeczywista działalność zarobkowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Jak podkreślił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 listopada 2008 r. (II UK 94/08, LEX nr 960472) przepis art. 13 pkt 4 ustawy systemowej jednoznacznie kładzie nacisk na rozpoczęcie wykonywania pozarolniczej działalności i zaprzestanie wykonywania tej działalności, a nie na moment dokonania w ewidencji działalności gospodarczej stosownego wpisu o zarejestrowaniu działalności oraz chwilę jego wykreślenia.

W konsekwencji obowiązkowi ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność gospodarczą (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba jedynie figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu, która działalności tej nie prowadzi. Tym samym okres pomiędzy uzyskaniem wpisu a jego wykreśleniem nie musi odpowiadać i w niniejszej sprawie nie odpowiada okresowi wykonywania faktycznej działalności gospodarczej. Inne rozumienie art. 13 pkt 4 ustawy systemowej mogłoby prowadzić do przypadków legalizacji fikcyjnego rejestrowania działalności gospodarczej wyłącznie w celu uzyskania ochrony ubezpieczeniowej. Podkreślić też należy, że prowadzenie działalności gospodarczej jest kategorią obiektywną, niezależnie od tego, jak działalność tę ocenia sam prowadzący ją podmiot i jak ją nazywa oraz czy dopełnia ciężących na nim obowiązków z tą działalnością związanych, czy też nie.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że całokształt materiału dowodowego wskazuje, że M. P. przed dniem 16 kwietnia 2015 roku faktycznej działalności gospodarczej nie prowadziła. Dopiero od dnia 16.04.2015r. podjęła szereg działań zmierzających do świadczenia usług kurierskich na rzecz formy (...) sp. z (...) w W., od tej daty dysponowała samochodem dostawczym, co stanowiło nie tylko podstawowy warunek współpracy z w/w kontrahentem, ale umożliwiało wykonywanie jakiegokolwiek działalności związanej z przewozem czy to przesyłek czy innych towarów, po dacie tej dopiero zawarta została umowa o współpracy oraz zatrudniony został kierowca. Data rejestracji działalności gospodarczej w zakresie wskazanym jako przeważający rodzaj działalności - usługi kurierskie, w realiach niniejszej sprawy w żaden sposób nie może być uznana za datę faktycznego jej rozpoczęcia, w dacie tej wnioskodawczyni nie miała środków technicznych (samochodu i kierowcy) umożliwiających jej wykonywanie czy to we współpracy z formą(...)czy też inną świadczącą usługi kurierskie czy też nawet w innym zakresie, z szeroko określonych w dokumencie rejestracyjnym obejmującym również - jak wynika z kodów (...) sprzedaż hurtową metali i rud metali, sprzedaż hurtową drewna, materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego, sprzedaż hurtową pozostałych półproduktów, transport drogowy towarów, działalność usługową związaną z przeprowadzkami czy magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów. Sam fakt zawarcia 2 transakcji na portalu aukcyjnym allegro (za drobne kwoty, przy braku innych czynności zmierzających do intensyfikacji sprzedaży), nie pozwala na przyjęcie, iż w tym zakresie było to uczestniczenie w obrocie prawnym w sposób zorganizowany, ciągły i w celach zarobkowych. Jak wynika z wpisu w (...) wnioskodawczyni zarejestrowała swoją działalność w zakresie sprzedaży poza internetem jedynie co do sprzedaży hurtowej odzieży i obuwia taką zaś niewątpliwie nie była okazjonalna sprzedaż odzieży prowadzona we własnym domu odwiedzającym ją znajomym czy sąsiadkom.

Działalność gospodarcza rozumiana jako profesjonalne uczestnictwo w obrocie gospodarczym to działalność definiowana także poprzez jej zarobkowy cel - podporządkowanie regułom opłacalności i zysku lub zasadzie racjonalnego gospodarowania - dążenie do uzyskania stanu, w którym zakładane przychody z prowadzonej działalności wyższe będą niż związane z działalnością tą koszty.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, działania podjęte przez odwołującą nie odpowiadają powyższym warunkom. Odwołująca nie podjęła działań podporządkowanych zasadzie racjonalnego gospodarowania. W świetle zasad doświadczenia życiowego, odwołująca powinna mieć świadomość, że na początku prowadzenia swojej działalności może nie otrzymywać wysokich dochodów, a także że powinna liczyć się z wystąpieniem strat. Prowadząc rozmowy z firmą przewoźną była również świadoma, że załatwienie niezbędnych formalności, wymaga czasu. W konsekwencji miała świadomość, iż wykonywana przez nią działalność nie będzie przynosiła zysków w początkowym okresie działalności. Pomimo tej wiedzy, odwołująca zdecydowała się na zgłoszenie wysokiej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (listopad 2014 r. – 5.306,89 zł, grudzień 2014 r. 9.365,00 zł, styczeń 2015 r. - 9.897,50 zł i luty 2015 r. – 6.009,33 zł). Wprawdzie wysokość ustalonej przez odwołującą podstawy wymiaru składki nie stanowi przedmiotu niniejszego postępowania w tym znaczeniu, że nie jest to postępowanie w przedmiocie ustalenia wysokości podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, to jednak nie może pozostać bez wpływu na ocenę całokształtu sprawy. Wysokość zadeklarowanej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne nierealnie wysoka świadczy bowiem nie tylko o nieracjonalności zachowań przedsiębiorcy, ale ma też znaczenie w kontekście przypisanej pozorności prowadzenia działalności gospodarczej, będąc jednym z elementów potwierdzających tę pozorność. Kondycja finansowa zarejestrowanej firmy nie uzasadniała bowiem zgłoszenia aż tak wysokiej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Rozpoczęcie działalności gospodarczej powinno być bowiem działaniem konsekwentnym i przemyślanym pod względem organizacyjnym, technicznym, ekonomicznym, marketingowym, handlowym, finansowym, a powyższym warunkom nie odpowiadają działania podjęte przez odwołującą. Prawidłowo więc Sąd I instancji uznał, że podejmowanie przez wnioskodawczynię czynności do dnia 16.04.2015 r. nie miały na celu faktycznego prowadzenia profesjonalnej działalności gospodarczej, a jedynie skonstruowanie okoliczności w celu uzyskania możliwie wysokiego świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Za sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego należy uznać rozpoczynanie działalności w zaawansowanej ciąży (niespełna trzy miesiące przed porodem), co wiąże się z ponoszeniem określonych ciężarów finansowych, w sytuacji wiedzy i świadomości braku zleceń.

Mając na uwadze powyższe rozważania, podzielając stanowisko Sądu I instancji i uznając apelację wnioskodawczyni za niezasadną Sąd Apelacyjny na mocy [art. 385 k.p.c.](#) orzekł, jak w sentencji.

O kosztach procesu za II instancję Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 11. 2 i § 12 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.).